

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „АКАД. ДАКИ ЙОРДАНОВ”, гр. ОМУРТАГ
ул. ”Пирин” №12, тел. 0605/6-36-38, e-mail: info-2520501@edu.mon.bg

УТВЪРДИЛ:

ТЕОДОРА ВИТОВА

Директор на ОУ „Акад. Даки Йорданов”

**МЕХАНИЗЪМ
ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА И
НАСИЛИЕТО МЕЖДУ УЧЕНИЦИТЕ
В ОУ „АКАД. ДАКИ ЙОРДАНОВ”
2026-2027 учебна година**

Разработен съгласно Заповед № РД09-5906/28.12.2017 г. на Министъра на образованието и науката и приет на заседание на Педагогически съвет с Протокол № 10/14.09.2026 г. Утвърден със Заповед №РД 467/14.09.2026 г. на директора

I. ВЪВЕДЕНИЕ И ЦЕЛ

Документът има за цел да очертае рамките на единен механизъм за превенция и интервенция на насилието и тормоза, който да подпомогне класните ръководители, учителите и родителите в техните усилия за създаване на сигурна образователна среда.

Въвеждането на общ механизъм се налага от разбирането, че реален напредък в справянето с насилието и тормоза може да бъде постигнат само при прилагането на последователна и целенасочена политика, която се споделя и изпълнява от всички участници в образователния процес. Тя регламентира в дългосрочен план целите и задачите по отношение на превенцията на насилието, както и разписва конкретни роли, отговорности и процедури за действие при възникнали ситуации на насилие и тормоз. Тези елементи са подробно разгледани в настоящия механизъм.

II. ИЗМЕРЕНИЯ НА НАСИЛИЕТО И ТОРМОЗА

1. Какво е насилие?

В България в официална употреба е дефиницията на понятието „насилие“, дадена в параграф 1, т. 1-5 от допълнителните разпоредби на Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето:

„**Насилие**“ над дете е всеки акт на физическо, психическо или сексуално насилие, пренебрегване, търговска или друга експлоатация, водеща до действителна или вероятна вреда върху здравето, живота, развитието или достойнството на детето, което може да се осъществява в семейна, училищна и социална среда.

„**Физическо насилие**“ е причиняване на телесна повреда, включително причиняване на болка или страдание, без разстройство на здравето.

„**Психическо насилие**“ са всички действия, които могат да имат вредно въздействие върху психичното здраве и развитие на детето, като подценяване, подигравателно отношение, заплаха, дискриминация, отхвърляне или други форми на отрицателно отношение, както и неспособността на родителя, настойника, попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури подходяща подкрепяща среда.

„**Сексуално насилие**“ е използването на дете за сексуално задоволяване.

Сексуално насилие и злоупотреба над дете според определението на Световна здравна организация е „участието на дете в сексуални действия, които той или тя не разбира напълно и за които не е в състояние да даде информирано съгласие, или за които детето не е подготвено от гледна точка на развитието си и не може да даде съгласие, или които са в нарушение на законите или социалните табу на обществото“.

„**Пренебрегване**“ е неуспехът на родителя, настойника и попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури развитието на детето в една от следните области: здраве, образование, емоционално развитие, изхранване, осигуряване на дом и безопасност, когато е в състояние да го направи.

Насилието може да бъде от възрастен към дете, между деца и от дете към възрастен.

2. Какво е тормоз?

Тормозът е специфичен вид насилие сред децата и е сред най-неуловимите форми на агресивно поведение и насилие. Но не всеки акт на насилие е тормоз. Тормозът между връстници е групов феномен. Случаите на тормоз се извършват в групова среда, в присъствието на други връстници и в отсъствието на възрастни.

Тормозът, независимо от това как се упражнява, е много сериозно, оставящо травматични следи действие, защото тормозеният не може да се защити със собствени усилия. Тормозът не спира от само себе си, без външна намеса.

Ключови в разбирането за тормоза са следните характеристики:

1. злонамерена проява, която има за цел да нарани или унижи дете;
2. извършва се от позиция на силата, като едната страна използва доминиращата си позиция, за да нарани другата физически или психически, да я унижи или изолира;
3. повтаря се многократно във времето, а не е еднократен и изолиран акт на насилие.

Проявите на тормоз най-общо могат да бъдат описани като:

Физически тормоз, например, блъскане, щипане, разрушаване, удряне, нанасяне на болка, спъване, затваряне в някое помещение.

Психически тормоз, например, подмятане, подиграване, закачане, обиди, омаловажаване, заплахи, изнудване, повреждане на личните вещи, кражба и хвърляне на вещи, заплашителни погледи, неприятелско следене; словесни изрази, които имат за цел да унижат и оскърбят детето на база раса, пол, религия, сексуалност, увреждане или друго, с което се подчертава различие от останалите. Когато е в група – под формата на изолиране, игнориране, изключване от групови дейности, избягване, одумване и разпространение на зловни слухове, натиск върху другите да не влизат в приятелски отношения с децата, обект на тормоз.

Сексуален тормоз – представлява всяка форма на нежелано словесно, несловесно или физическо поведение със сексуален характер, имащо за цел или водещо до нахърняване на достойнството на лицето, и по-специално създаване на смущаваща, враждебна, деградираща (принизяваща), унизителна или обидна обстановка. Включва измислянето на сексуализирани прякори или имена, коментари за външността на някой и подигравки със сексуално значение, неподходящо докосване, бележки и надписи със сексуално съдържание и т.н. до по-екстремни форми на нападане и насилие.

„Кибер насилие“ и **„Кибер тормоз“** са насилие и тормоз, които се осъществяват в дигитална среда чрез дигитални устройства. Включват създаване и разпространение на обидни, заплашителни и подигравателни визуални материали, снимки и текстови съобщения, които уронват достойнството на детето или го унижават: снимането на дете с мобилен телефон и свободното разпространяване на снимки или видеозапис без негово съгласие, кражба на самоличност/профили, обиди, разпространение на слухове в социалните мрежи и др.

Ако дете е въввлечено в рискова ситуация онлайн, това винаги има своите отражения в реалния му живот. Преживяванията за детето могат да бъдат дори по-унизителни, тъй като кибертормозът не може да бъде прекратен веднага и е достъпен до много по-голям кръг хора.

3.Разлики между тормоз и закачки или игра между учениците

По-голямата част от ситуациите на тормоз могат да бъдат овладени от учителите, а някои – от самите ученици. Всяка намеса изисква внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест. На първо място важно е да се разграничат случаите, когато не се касае за тормоз, а само за игра или приятелско премерване на силите. За целта е необходимо да се наблюдава поведението на учениците, включително и на тези, които само присъстват без активно да участват. Следното би могло да помогне за правилна оценка на ситуацията:

- Ако учениците се закачат, бутат или блъскат или си разменят шеги, като при това се смеят, разменят си ролите и позициите и никое от тях няма видимо доминиращо положение, ако колните не им обръщат особено внимание, то най-вероятно става дума за игра.

- Ако един от учениците е видимо напрегнат, не се усмихва, опитва се да се махне, ако ролите не се сменят, а другият ученик е в постоянно доминираща позиция и това поведение привлича вниманието на околните, то най-вероятно става дума за тормоз.
- Ако ученикът не се чувства добре от закачките и подигравките, тогава поведението може да е тормоз.
- Ако ученикът, към когото са отправени подигравките, поиска от другото дете да спре и той или тя не спират да се подиграват, тогава става въпрос за тормоз.
- Ако ученикът, който дразни, продължава да дразни или дразни отново и отново, това е тормоз.
- Ако дразненето е за нещо, което ученикът не може да промени (височина, носене на очила, тегло, способност да чете, атлетически способности и пр.), тогава може да е тормоз.
- Ако има и други хора наоколо, които наблюдават ситуацията и се окуражават или се присъединяват към ситуацията на подигравки, това е тормоз.

Ако се касае просто за приятелска игра, учителят може да се намеси, за да предупреди учениците да внимават да не се наранят. Ако обаче наблюдаваното поведение може да бъде определено като тормоз, е необходимо да се предприемат съответните стъпки, описани в механизма.

Физическото насилие и тормоз са формите, които възрастните най-често забелязват и затова често мерките за справяне обикновено са насочени именно към тях. Психическото насилие и тормоз по-трудно могат да бъдат установени, тъй като не са така видими, а и учениците, от своя страна, нямат нагласата да споделят с възрастните за своите преживявания.

Проблемът се задълбочава, когато психическото насилие и тормоз, като обидните думи и прякори, социалното изолиране и други се подценяват от възрастните и се считат за нормална част от процеса на социализация и израстване на децата. Ето защо е важно да се обърне внимание още при първите признаци за съществуването на насилие и тормоз.

4. Признаци, по които може да се разпознаят насилието и тормозът:

Разпознаването на насилие и тормоз включва следните физически и поведенчески признаци:

- различни по вид и цвят натъртвания, включително синини, постоянни или чести червени петна, включително от пръсти, насинени очи, следи от ухапване;
- неправдоподобни или объркани обяснения за травмите, включително едностранни отговори;
- безпокойство и крайности в поведението – от агресивност до пасивност;
- лоша представа за себе си – децата смятат, че са заслужили насилието;
- прекалена отстъпчивост на детето и оставяне без протест да се прави каквото и да било с него;
- влошаване на здравословното състояние, което включва прилошавания, главоболие, отпадналост;
- влошаване на успеха от обучението и чести отсъствия от училище;
- чести отсъствия от определени часове;
- детето може да стане затворено и изолирано, да не желае да контактува с връстниците си;
- агресивно поведение и/или поведение, насочено към привличане на вниманието, упорито непослушание, самонараняване;

- внезапни избухвания, които са необичайни за възрастта или за нивото на развитие на детето;
- бягане и криене, включително зачестили бягства от училище;
- загуба на доверие, неучастие в общите занимания в училище, ниска самооценка;
- употреба на алкохол, медикаменти, занемаряване (постоянно обличане на едни и същи дрехи или отказ да сменя косата си);
- психосоматични симптоми като болки в стомаха, главоболие, гадене и др., оплаква се, че сънува кошмари и сънят му е нарушен;
- различни прояви на сексуализирано поведение (имитация на сексуален акт, разголване, използване на език, свързан със сексуални действия и т.н., които са нехарактерни за съответната възраст);
- наблюдават се промени в навиците или в използването на интернет и социалните мрежи.

Тормозът между деца спада към насилието над дете и се третира с мерките на Закона за закрила на детето. Според чл. 7, ал. 1 и 2 от Закона за закрила на детето всяко дете има право на закрила от насилие и всеки, на когото стане известно за дете, преживяло насилие, е длъжен да сигнализира органите по закрила.

III. ПОЛИТИКА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ИНТЕРВЕНЦИЯ НА НАСИЛИЕ И ТОРМОЗ

1. Принципи, ценности, философия

ОУ „Акад. Даки Йорданов“ като институция в системата на предучилищното и училищното образование по чл. 2, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) самостоятелно разработва и прилага цялостни политика за:

1. подкрепа за личностно развитие на ученика;
2. изграждане на позитивен организационен климат;
3. утвърждаване на позитивна дисциплина;
4. развитие на училищната общност.

Основни цели на политиката за превенция и интервенция на насилието са:

- Да създаде позитивна култура и климат в училището;
- Да повиши осведомеността на всички участници в процеса на предучилищното и училищното образование, че насилието е неприемливо поведение;
- Да разработи система за превенция, която създава условия за превантивна работа с групата/класа и включва децата в образователни дейности, които да ги запознават с различните форми на насилие и тормоз, да възпитават уважение и толерантност към различията, да развиват чувствителност към границите на другия, етика на взаимоотношенията, кое поведение е приемливо и кое – не, как да се реагира на неприемливо поведение, др.;
- Да създаде система за интервенция като разработи или разясни съществуващи правила и процедури във връзка с всяка една проява на насилие и тормоз, вкл. по отношение на идентифициране и сигнализиране;
- Да създаде система за предоставяне на подкрепа за пострадалите и въвлечените в ситуациите на насилие и тормоз;
- Да развие устойчива система за изграждане на капацитет у всички

участници в образователния процес под формата на обучителни дейности, механизми за сътрудничество с други, външни за училището, служби, организации или институции, изграждане на ефективна система за дежурства и др.;

- Да създава механизми за проследяване на ефективността от дейностите по превенция и интервенция.

В допълнение на принципите в системата на предучилищното и училищното образование, цитирани в чл. 3, ал. 2 от ЗПУО, политиката за сигурна образователна среда следва да се базира и на следните специфични принципи:

- Позитивна култура и климат, които:
 - Приемат различието и разнообразието и се базират на принципите на приобщаващото образование
 - Дават възможност за развитие на сигурна среда, в която децата открито споделят и обсъждат теми, свързани с насилието
 - Насърчават взаимоотношения на уважение сред цялата общност;
- Ефективно лидерство;
- Прилагането на цялостен институционален подход;
- Споделено разбиране за насилието и тормоза и последиците;
- Въвеждане на образователни стратегии и дейности за превенция (вкл. мерки по информиране), които:
 - Развиват уважение между учениците
 - Изграждат нулева толерантност към всички форми на насилие;
- Системност и регулярност при вписване, изясняване и прилагане на мерки и последващи действия в случаи на насилие и тормоз;
- Партньорство с родителите;
- Непрекъсната оценка и проследяване на ефективността на цялостната политика за превенция и интервенция на насилие и тормоз.

Причините за насилието са много и комплексни и училището не би могло да повлияе на всички. Но целта е успешно да се намалят тези фактори, които са свързани със средата в училището и които допринасят за проявата на насилие и агресивни модели на поведение. За сигурна образователна среда и нулева толерантност към насилие и тормоз са необходими:

- системни усилия за възпитаване у децата на социални умения и нагласи, които не допускат насилие във взаимоотношенията;
- подобряване на физическата среда (с фокус върху стаите, общите помещения за хранене – столовата, както и санитарните помещения), която не съдържа предпоставка за изява на агресивното поведение и в същото време създава условия за формирането на групата/ класа като общност;
- работа с нагласите към ученето, които намаляват съревнователния елемент между децата за сметка на екипната работа и споделяне на проблеми в общността на паралелката/групата;
- последователни стъпки за разбиране на последиците от насилието и тормоза и мерки за подкрепа на децата за справяне с неприемливото поведение, които не наблягат на наказанието.

Цялостната политика се реализира на равнище училище и на равнище паралелка и група ЦОУД, като на всяко едно от тези равнища се осъществяват дейности по превенция и интервенция (реакция).

Превенцията на насилие и тормоз включва комплекс от мерки, които имат за цел ограничаване и/или елиминиране на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието. Превенцията поставя приоритет върху дейности на равнище паралелка/група, например създаване на правила на отношения, морално възстановяване на щета, тематични дискусии, регулярно провеждани в часа на класа или по друго време. Дискусиите са възможност да се поставят за обсъждане въпроси, които вълнуват или смущават учениците, като по този начин се създава пространство за мислене и отработване на агресията чрез говорене, разиграване на ситуации, тяхното обсъждане и съответно осмисляне и развиване на нови умения и модели за ненасилствени отношения и поведение.

Интервенциите включват отговора на училището при възникнали ситуации на насилие и тормоз. Това са последователни действия и мерки, които целят спиране и разрешаване на възникнала вече ситуация на насилие, тормоз и криза и се реализират като отчитат индивидуалните потребности на всяко дете, въввлечено пряко или косвено в ситуацията, като се прилага принципа на най-добрия интерес на детето.

2. Разработване на система от мерки за реализиране на сигурна образователна среда

21 Създаване на Училищен координационен съвет със заповед на директора в началото на учебната година с ясни функции и делегирани отговорности, който да отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с насилието и тормоза. Съветът (УКС) се ръководи от заместник директор и/или друг педагогически специалист, определен от директора, и включва в състава си учители, ученици и родители.

22 Оценка на ситуацията

Оценката съдържа описание на следното: До колко са запознати заинтересованите страни с темата за насилие и тормоз? Какви видове и форми на насилие и тормоз има в училището? Колко често те се проявяват? Къде са местата, на които най-често се случват? Кои са участниците? Как се е реагирано до момента? Какво следва да се предприеме, за да бъде реакцията ефективна?

Оценката се организира от ръководството на институцията и се осъществява от УКС със съдействието на класните ръководители в началото на учебната година, както и в края. За целта могат да се използват редица инструменти, като анкети, дискусии с участие на цялата училищна общности др.

Резултатите от оценката и наличието на проблем се обобщават от УКС в 10-дневен срок и се представят за обсъждане на тематичен педагогически съвет, на който участие могат да вземат всички заинтересовани страни. Резултатите могат да се обсъдят и на родителските срещи и в часовете на класа.

23 Изготвяне на план за превенция и интервенция на насилието и тормоза

Планът за изпълнение се изготвя и реализира от УКС и се утвърждава от директора с продължителност от една учебна година, като се актуализира в началото на всяка учебна година. Планът включва описание на всички дейности по превенция и интервенция в училище. В плана са очертани срокове и отговорности по изпълнение на дейностите по превенция и интервенция.

24 Планиране на дейности по превенция

2.4.1. Дейности по превенция на равнище институция

- **Актуализиране на Етичен кодекс на училището.**
- **Създаване на единни училищни правила,** които да станат част от Правилника за дейността на институцията. Този процес е на две стъпки:
 - 1) Изработване на правила на поведение и ценности от всеки клас/група;
 - 2) Обобщаване на правилата на ниво институция и вписване в Правилника за дейността на училището.
- **Запознаване на цялата училищна общност с определенията, проявлението и последиците от насилието и тормоза.**
- **Подобряване на системата от дежурства с оглед недопускане на насилие и тормоз** на местата, където е при етапа на оценката на ситуацията е установено, че се извършва такъв.
- **Повишаване квалификацията на педагогическия персонал за работа с програмите,** включително реализиране на специализирани обучения за превенция и справяне с насилието и тормоза.
- **Информиране и актуализиране на информацията за наличните ресурси в общността** - съществуващи услуги и програми за превенция и противодействие на насилието и тормоза училището. Осъществяване на реални партньорства с външни на училището служби, организации и специалисти.

2.4.2. Дейностите за превенция на ниво паралелка/група включват:

- Създават правила за поведение на паралелката/групата.
- Обучителни дейности и работа с класа/групата, в които водеща роля има класният ръководител/учителят ГЦОУД. При работата на равнище клас/група следва да се прилагат всички форми на групова работа, дискусии, решаване на казуси, ролеви игри, споделяне на опит, като се използват възможностите на учебната програма, вкл. теми от глобалното, гражданското, екологичното, здравното, интеркултурното образование, часа на класа, различни извънкласни и извънучилищни дейности. Целта е да се създаде пространство, в което се говори открито за насилието и тормоза и се работи за формирането у децата на нагласи и социални умения за здравословно и ненасилствено общуване, емпатия,

толерантност и уважение към различията, решаване на конфликти и др. Основните теми могат да бъдат:

1. Правата на децата и отговорностите, които те създават по отношение на околните.
2. Ценностите – какво са, какви могат да бъдат, как се проявяват в поведението, как се прилагат в ежедневието?
3. Какво представляват насилието и тормозът, разпознаваме ли ги, как можем и на кого да съобщаваме за случаи на насилие и тормоз?
4. Какви са преживяванията на извършителя, последователите, потърпевшия и наблюдателите?
5. Как се чувстваме, когато видим прояви на насилие и тормоз и какво

правим? Какво можем да направим?

25. Дейности по интервенция

2.5.1. Дейности по интервенция

Дейностите по интервенция на ниво институция задължително се включват в Годишния план за дейността на институцията и се приемат на първия педагогически съвет за учебната година. Включват:

□ **Водене на дневник със случаи и процедури за управление на информацията (единен регистър за регистриране на ситуации на тормоз и насилие)**

Дневникът със случаи се създава за целите на анализа и планирането на цялостна политика за превенция и интервенция на насилието и тормоза. В него се документират единствено ситуациите, съответстващи на второ и трето ниво според приетата класификация (*Приложение 1*), при които е необходима и намесата на УКС. В Дневника със случаи се описва следната информация: дата, клас, участници, вид насилие и ниво, какво е предприето като действие, подпис на служителя.

На базата на вписаните ситуации УКС съвет извършва анализ и оценка на риска от продължаване на насилието и тормоза. Координационният съвет, съвместно с класните ръководители са отговорни за анализа и разпознаването на деца и ученици, които участват и се въвличат в ситуации на насилие и тормоз, без значение дали извършват проявите или са пострадали от насилието. От анализа координационният съвет дава становище за индивидуална работа по случай с дете, което се намира в ситуация на риск по смисъла на Закона за закрила на детето и Закона за предучилищното и училищното образование, предлага мерки и конкретни интервенции, които могат да бъдат индивидуална, групова работа и др. Координационният съвет дава становище и насочва ученика към допълнителна подкрепа за личностно развитие на дете в риск.

Дневникът се съхранява в класъора на УКС в стаята на заместник-директора.

- **Инициране на работа по случай, включително насочване на случая към други служби.**

При случаи от трето ниво, както и по преценка при случаи от второ ниво, незабавно се уведомява Дирекция „Социално подпомагане“ (Отдел „Закрила на детето“

– ОЗД) и/или полицията. Уведомените институции започват проверка на сигнала по реда на *Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие, и за взаимодействие при кризисна интервенция* (виж *Приложение 3: Кой, кога и къде може да подава сигнал за дете в риск?*), в който следва се включи представител на институцията (учител на групата/класен ръководител или УКС). Индивидуалната работа по случай с дете се осъществява интегрирано от мултидисциплинарен екип. При становище от координационния съвет в училището за инициране на работа по случай или ако не се свика *Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие, и за взаимодействие при кризисна интервенция*, УКС следва да иницира работа по случай с детето в училището.

Всеки служител в училището е длъжен при установяване на случай на насилие и тормоз незабавно да уведоми директора на институцията.

2.5.2. Дейности по интервенция на ниво паралелка/група – отнасят се до всички ситуации на насилие и тормоз според приетата класификация

(Приложение1).

- **Обсъждане между учениците и учителя/класния ръководител** с цел изясняване на възникнал проблем, влиянието върху всички участници и свидетели, последствията, както и възможните решения.
- **Съвместни действия между класен ръководител или учител и социален работник и/или включване на външни специалисти**
- **Използване на посредник при разрешаване на конфликта**

3. Работа с родители

Включването на родителите е важна част от реализирането на цялостната политика и важно условие за нейната ефективност. Родителите се привличат като партньори в дейностите по превенция и интервенция.

Партньорството с родителите за съдействие по **превенция** на насилието и тормоза се осъществява чрез:

- Провеждане на родителска среща, на която класните ръководители да запознаят родителите с Механизъм за противодействие на тормоза и насилието
- Покана към родители, които да се включат, като представят своите професии, хобита, интереси, така че да направят видима връзката между образованието и приложението му в живота.
- Идентифициране на родители, които могат да бъдат посредници за осъществяване на връзка между училището и други организации и институции. Родителското съдействие може да има различни измерения, като:
 - родители – специалисти от областта на помагащите професии (психолози, социални работници, медиатори, лекари) или други професии, които могат да бъдат полезни и с чиято помощ могат да се реализират училищни инициативи.

Партньорството с родителите в случаи на **интервенция**: във всички случаи е необходимо родителите на участващите в ситуацията на насилие или тормоз деца да бъдат уведомени за случилото се, както и за предприетите от институцията действия за разрешаване на ситуацията. Насоки към учителя за разговор с родителите:

- Добре е разговорът да бъде започнат със силните страни на децата и след това да се представи ситуацията. Това ще помогне за свалянето на напрежението още в началото.
- Добре е останалите родители от групата/класа също да бъдат информирани за ситуацията и предприетите действия с цел изясняване на неизвестните и сваляне на напрежението. По този начин се ограничават различни интерпретации и спекулации поради непознаване на ситуацията. Родителите трябва да бъдат информирани, че критиките, обидите и negliжирането на другото дете или деца от тяхна страна са недопустими и само ще задълбочат конфликта.
- Разговорът трябва да бъде проведен на подходящо място, в партньорски взаимоотношения, като се остави отворено пространство за споделяне на техните опасения и гледни точки; от разговора могат да бъдат изведени конкретни договорености – кой какво може да предприеме и какво се очаква като резултат. Конструктивно е учителят да дава конкретни препоръки на родителите какво биха могли да направят и да обсъжда дали това е според възможностите им. По преценка учителят може да насочи родителите за консултация с педагогическия съветник или с училищния психолог ако има такъв, или с други специалисти при необходимост.

Насоки за работа с родители, когато не съдействат:

В случай че родителите отказват да съдействат или по някакъв начин саботират действията на училището, учителят следва да се обърне към координационния съвет и с помощта на директора и случаят да се обсъди.

4. Ресурсна обезпеченост

4.1. Ръководството на ОУ „Акад. Даки Йорданов“ е необходимо да осигурява:

- периодично обучение на служителите по теми, свързани с насилието и тормоза;
- при липса на обучени специалисти да се обърне към външни за институцията специалисти;
- информация и материали по темата за насилието и тормоза в училище.

Приложения:

Приложение 1: Класификация на формите на насилие и тормоз и предприемане на съответни действия

Приложение 2: Насоки за интервенция

Приложение 3: Кога, кой и къде може да подава сигнал за дете в риск?

Приложение 4: План за противодействие на тормоза и насилието между учениците в ОУ „Акад. Даки Йорданов“ за учебната 2026/2027 година